

Ders 10

Veri Yapıları

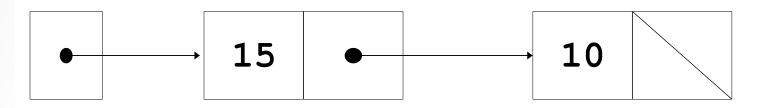
Giriş

- Dinamik veri yapıları Veri yapısını programın çalışması esnasında büyütmek veya küçültmek
- Bağlı listeler Her hangi bir yerde ekleme ve çıkartma yapmak
- Stack 'lar Stack başından ekleme ve çıkarma yapmak (LIFO)
- Kuyruk 'lar Kuyruk sonundan ekleme ve kuyruk başından çıkarma yapmak (FIFO)
- Binary ağaçlar yüksek hızla arama, veri sınıflandırması ve aynı verileri yok etme

Kendi Türünden Referanslı Sınıflar

- Kendi türünden referanslı sınıf
  - Kendi sınıfının türünden referans gösteren pointer içeren sınıflar
  - Kendi aralarında liste kuyruk stack ve ağaç yapısı olarak listelenebilir
  - **NULL** pointer (0) ile sonlandırılır
- İki tane kendi türünden referanslı sınıf bir birine link edilmiştir

Kendi Türünden Referanslı Sınıflar

```
class Node {
  public:
    Node( int );
    void setData( int );
    int getData() const;
    void setNextPtr( Node * );
    const Node *getNextPtr() const;
  private:
    int data;
    Node *nextPtr;
};
```

- nextPtr pointerler Node türünden bir nesneyi gösterir
- Bir Node bir diğer Node' a bağlanmıştır

Dinamik Bellek Tahsisatı

- Dinamik bellek tahsisatı
  - Çalışma sırasında bellek tahsisatı ve serbest bırakımı yapılır
  - new
    - Bir argüman alır ve alan tahsisi yaptığı pointer' in adresi ile geri döner
  - Node *newPtr = new Node(10);
    - sizeof(Node) byte kadar yer ayrılır
    - Node constructor'ı çalışarak ayrılan alanı newPtr içinde tutar
    - Eğer bellek mevcut değilse bad_alloc hatası oluşur
    - Node destructor çağrılarak new ile tahsis edilen alan serbest bırakılır
  - delete newPtr;
    - newPtr silinmez, bellekte gösterdiği alan serbest bırakılır

Bağlı Listeler

- Bağlı listeler
  - Kendi türünden referanslı sınıf nesneleri *links* pointerine bağlanmak için *nodes*'ı çağırırlar
  - Listenin ilk sırasındaki nesneye ulaşmak için pointerler kullanılır
  - Listenin son nesnesinin kend, türünden pointeri, listenin sonuna geldiği anlaşılması için NULL karakteri gösterir
- Şu durumlarda dizi yerine bağlı listeleri kullan:
  - Data sayısı bilinmediği zaman
  - Listenin kısaltılması gerektiğinde

Bağlı Listeler (II)

- Bağlı listelerin çeşitleri:
  - Yalnız listelenmiş listeler
    - İlk nodu gösteren bir pointer ile başlar
    - NULL pointer ile biter
    - Sadece bir yönde ulaşılabilir
  - Dairesel, yalnız bağlanmış listeler
    - Son noddaki pointer ilk nodu gösterir
  - Çift bağlanmış listeler
    - iki "başlangıç pointeri"- ilk eleman ve son eleman
    - Her bir node bir sonraki ve bir önceki nodları gözteren iki pointere sahiptir
    - İki yöndede dolaşılmaya izin verir
  - Dairesel ve çift bağlı listeler
    - Son nodun ileriyi göstermesi gereken pointeri bir ilk nodu gösterir, ilk nodun önceki nodu göstermesi gereken pointeri son nodu gösterir


```
1 // Fig. 15.3: listnd.h
  // ListNode template definition
  #ifndef LISTND H
   #define LISTND H
5
   template < class NODETYPE > class List; // forward declaration
  template<class NODETYPE>
  class ListNode {
10
     friend class List< NODETYPE >; // make List a friend
11 public:
12
     ListNode( const NODETYPE & ); // constructor
     NODETYPE getData() const; // return data in the node
13
14 private:
15
     NODETYPE data;
                                  // data
     ListNode< NODETYPE > *nextPtr; // next node in the list
16
17 };
                                             Nodlar datanın yanında bile
18
                                             pointer icerir
19 // Constructor
20 template<class NODETYPE>
22
     : data(info), nextPtr(0) { }
23
24 // Return a copy of the data in the node
25 template< class NODETYPE >
26 NODETYPE ListNode< NODETYPE >::getData() const { return data; }
27
28 #endif
```

```
29 // Fig. 15.3: list.h
30 // Template List class definition
  #ifndef LIST H
   #define LIST H
33
  #include <iostream>
35 #include <cassert>
36 #include "listnd.h"
37
38 using std::cout:
39
40 template< class NODETYPE >
41 class List {
42 public:
43
      List():
                  // constructor
                  // destructor
44
      ~List():
45
      void insertAtFront( const NODETYPE & );
      void insertAtBack( const NODETYPE & );
46
                                              List iki pointere sahiptir ve yeni
47
      bool removeFromFront( NODETYPE & );
                                              nodlar yaratabilir
      bool removeFromBack ( NODETYPE & );
48
      bool isEmpty() const:
49
50
      void print() const;
51 private:
52
      ListNode < NODETYPE > *firstPtr: // pointer to first node
                                        // pointer to last node
53
      ListNode< NODETYPE > *lastPtr:
54
55
      // Utility function to allocate a new node
      ListNode < NODETYPE > *getNewNode( const NODETYPE & );
56
57 1:
58
   // Default constructor
60 template< class NODETYPE >
61 List< NODETYPE >::List() : firstPtr(0).lastPtr(0) { }
```


94

```
62
   // Destructor
   template< class NODETYPE >
  List< NODETYPE >::~List()
      if (!isEmptv()) { // List is not emptv
67
68
         cout << "Destroving nodes ...\n";</pre>
69
70
         ListNode< NODETYPE > *currentPtr = firstPtr, *tempPtr;
71
72
         while ( currentPtr != 0 ) { // delete remaining nodes
73
            tempPtr = currentPtr:
74
            cout << tempPtr->data << '\n':</pre>
            currentPtr = currentPtr->nextPtr:
75
76
            delete tempPtr:
77
                                                       Destructor bağlı listeyi ve nodu
78
      }
                                                       siler
79
      cout << "All nodes destroyed\n\n";</pre>
80
81 }
82
   // Insert a node at the front of the list
   template< class NODETYPE >
85 void List< NODETYPE >::insertAtFront( const NODETYPE &value )
86 (
87
      ListNode < NODETYPE > *newPtr = getNewNode( value );
88
89
      if ( isEmptv() ) // List is emptv
                                                    Sets the new node to point to
90
         firstPtr = lastPtr = newPtr:
                                                    what firstPtr points to,
91
      else {
                      // List is not empty
                                                    then sets firstPtr to the
92
         newPtr->nextPtr = firstPtr:
                                                    new node
         firstPtr = newPtr:
93
```

```
96
97 // Insert a node at the back of the list
98 template< class NODETYPE >
99 void List< NODETYPE >::insertAtBack( const NODETYPE &value )
100 (
101
      ListNode < NODETYPE > *newPtr = getNewNode( value ):
102
103
      if ( isEmpty() ) // List is empty
104
         firstPtr = lastPtr = newPtr:
105
                      // List is not empty
      else {
106
         lastPtr->nextPtr = newPtr:
                                                Son nod yeni nodu gösterir, sonra
107
         lastPtr = newPtr:
108
                                                lastPtr yeni nodu gösterir
      }
1091
110
111 // Delete a node from the front of the list
112template< class NODETYPE >
113bool List< NODETYPE >::removeFromFront( NODETYPE &value )
114 (
115
      if ( isEmptv() )
                                    // List is empty
116
         return false:
                                    // delete unsuccessful
117
      else (
118
         ListNode< NODETYPE > *tempPtr = firstPtr:
119
                                                     firstPtr' i ikinci noda taşı ve ilk
120
         if ( firstPtr == lastPtr )
                                                    nodu sil...
121
            firstPtr = lastPtr = 0:
122
         else
123
            firstPtr = firstPtr->nextPtr:
124
125
         value = tempPtr->data; // data being removed
126
         delete tempPtr:
127
                                  // delete successful
         return true:
128
1291
```

```
130
131 // Delete a node from the back of the list
132 template< class NODETYPE >
133 bool List< NODETYPE >::removeFromBack( NODETYPE &value )
134 (
135
      if ( isEmptv() )
136
         return false: // delete unsuccessful
137
      else (
138
         ListNode < NODETYPE > *tempPtr = lastPtr:
139
140
         if ( firstPtr == lastPtr )
141
            firstPtr = lastPtr = 0:
142
         else (
143
            ListNode < NODETYPE > *currentPtr = firstPtr:
144
145
            while ( currentPtr->nextPtr != lastPtr )
146
               currentPtr = currentPtr->nextPtr;
147
148
            lastPtr = currentPtr:
149
            currentPtr->nextPtr = 0:
150
         }
151
152
         value = tempPtr->data:
153
         delete tempPtr:
154
         return true: // delete successful
155
      1
1561
157
158 // Is the List empty?
159 template< class NODETYPE >
160 bool List< NODETYPE >::isEmpty() const
      { return firstPtr == 0; }
161
162
163 // return a pointer to a newly allocated node
```

Change lastPtr to the second to last node and delete the last node


```
164 template < class NODETYPE >
165 ListNode < NODETYPE > *List < NODETYPE >::getNewNode(
166
                                               const NODETYPE &value )
167 (
168
      ListNode < NODETYPE > *ptr =
169
         new ListNode< NODETYPE >( value );
                                                 Yeni nod yarat ve opnun pointeri ile
170
      assert( ptr != 0 );
171
      return ptr;
                                                 dön.
1721
173
174// Display the contents of the List
175template< class NODETYPE >
176void List< NODETYPE >::print() const
177 {
178
      if ( isEmptv() ) {
         cout << "The list is empty\n\n";</pre>
179
180
          return:
181
      }
182
183
      ListNode< NODETYPE > *currentPtr = firstPtr;
184
                                                     Liste boyunca yürü ve nodun
185
      cout << "The list is: ";</pre>
                                                     değerini yazdır.
186
      while ( currentPtr != 0 ) {
187
188
         cout << currentPtr->data << ' ';</pre>
         currentPtr = currentPtr->nextPtr;
189
190
      }
191
192
      cout << "\n\n";
1931
194
195#endif
```

```
196// Fig. 15.3: fig15 03.cpp
197// List class test
198#include <iostream>
199#include "list.h"
200
201using std::cin;
202using std::endl;
203
204// Function to test an integer List
205template< class T >
206void testList( List< T > &listObject, const char *type )
207 {
      cout << "Testing a List of " << type << " values\n";</pre>
208
209
210
      instructions();
     int choice;
211
      T value:
212
213
214
      do {
215
         cout << "? ";
216
         cin >> choice;
217
         switch ( choice ) {
218
219
            case 1:
               cout << "Enter " << type << ": ";
220
221
               cin >> value;
222
               listObject.insertAtFront( value );
223
               listObject.print();
224
               break:
225
            case 2:
226
               cout << "Enter " << type << ": ";</pre>
227
               cin >> value:
```

258

```
228
                listObject.insertAtBack( value );
229
                listObject.print();
230
                break:
231
             case 3:
232
                if ( listObject.removeFromFront( value ) )
233
                    cout << value << " removed from list\n";</pre>
234
235
                listObject.print();
236
                break:
237
             case 4:
238
                if ( listObject.removeFromBack( value ) )
239
                    cout << value << " removed from list\n";</pre>
240
241
                listObject.print();
242
                break:
243
244
      } while ( choice != 5 );
245
      cout << "End list test\n\n";</pre>
246
247}
248
249 void instructions()
250 {
      cout << "Enter one of the following:\n"</pre>
251
252
            << " 1 to insert at beginning of list\n"</pre>
253
            << " 2 to insert at end of list\n"
254
            << " 3 to delete from beginning of list\n"</pre>
                                                              Uygun switch ifadesini şeç
255
            << " 4 to delete from end of list\n"</pre>
            << " 5 to end list processing\n";</pre>
256
257}
```

```
259int main()
260 {
      List< int > integerList;
261
      testList( integerList, "integer" ); // test integerList
262
263
      List< double > doubleList
264
      testList( doubleList, "double" );
                                              // test doubleList
265
266
                                          İnteger ve double liste yaratmak temlateleri
267
      return 0;
                                          kullan
268}
```



```
Testing a List of integer values
Enter one of the following:
  1 to insert at beginning of list
  2 to insert at end of list
  3 to delete from beginning of list
  4 to delete from end of list
  5 to end list processing
? 1
Enter integer: 1
The list is: 1
? 1
Enter integer: 2
The list is: 2 1
? 2
Enter integer: 3
The list is: 2 1 3
? 2
Enter integer: 4
The list is: 2 1 3 4
? 3
2 removed from list
The list is: 1 3 4
? 3
1 removed from list
The list is: 3 4
```

```
? 4
4 removed from list
The list is: 3
? 4
3 removed from list
The list is empty
? 5
End list test
Testing a List of double values
Enter one of the following:
  1 to insert at beginning of list
 2 to insert at end of list
  3 to delete from beginning of list
 4 to delete from end of list
  5 to end list processing
? 1
Enter double: 1.1
The list is: 1.1
? 1
Enter double: 2.2
The list is: 2.2 1.1
? 2
Enter double: 3.3
The list is: 2.2 1.1 3.3
? 2
Enter double: 4.4
The list is: 2.2 1.1 3.3 4.4
```

```
C++
```

```
? 3
2.2 removed from list
The list is: 1.1 3.3 4.4
? 3
1.1 removed from list
The list is: 3.3 4.4
? 4
4.4 removed from list
The list is: 3.3
? 4
3.3 removed from list
The list is empty
? 5
End list test
All nodes destroyed
All nodes destroyed
```


Stack' lar

- stack yeni node sadece başa eklenir yada mevcut node sadece baş kısmından çıkarılır
  - Tabak sırasına benzer
  - Son giren ilk çıkar (last-in, first-out) (LIFO)
  - Stack' ın alt kısmı bağlı listedeki üye NULL gösterir
  - Bağlı listelerin sınırlandırılmışıdır
- push
  - Stack' ın başına yeni node ekler
- pop
  - Baştan node siler
  - popped değeri saklar
  - pop başarılı olmuşsa **true** ile döner

```
// Fig 15 9. stack h
   // Stack class template definition
   // Derived from class List
   #ifndef STACK H
   #define STACK H
   #include "list h"
   template< class STACKTYPE >
10 class Stack · private List< STACKTYDE > (
11 public.
12
      woid push ( const STACKTYPE &d ) { insertAtFront( d ) · }
13
      hool pop ( STACKTYPE &d ) { return removeFromFront ( d ) · }
1 4
      bool isStackEmpty() const { return isEmpty() · }
15
      woid printStack() const ( print() · )
16 1.
17
18 #endif
                                                  Notice the functions Stack has:
19 // Fig. 15.9: fig15 09.cpp
                                                   insertAtFront (push) and
   // Driver to test the template Stack class
                                                   removeFromFront(pop)
  #include <iostream>
22 #include "stack.h"
23
24 using std::endl;
25
26 int main()
27 {
      Stack< int > intStack;
28
      int popInteger, i;
29
      cout << "processing an integer Stack" << endl;</pre>
30
31
      for (i = 0; i < 4; i++) {
32
33
         intStack.push( i );
```

59 }

```
34
         intStack.printStack();
                                                            The list is: 0
35
      }
36
                                                            The list is: 1 0
37
      while ( !intStack.isStackEmpty() ) {
38
         intStack.pop( popInteger );
                                                            3 popped from stack
39
         cout << popInteger << " popped from stack" << e;</pre>
                                                            The list is: 2 1 0
         intStack.printStack();
40
41
      }
42
                                                            2 popped from stack
      Stack< double > doubleStack;
43
                                                            The list is: 1 0
44
      double val = 1.1, popdouble;
                                                         processing a double Stack
45
      cout << "processing a double Stack" << endl;</pre>
                                                            1 popped from stack
46
                                                           4.4 popped from stack
      for (i = 0; i < 4; i++) {
47
                                                           The list is: 3.3 2.2 1.1
48
         doubleStack.push( val );
49
         doubleStack.printStack();
                                                           3.3 popped from stack
         val += 1.1;
50
                                                           The list is: 2.2 1.1
51
      }
                                                        The
52
                                                           2.2 popped from stack
53
      while ( !doubleStack.isStackEmpty() ) {
                                                           The list is: 1.1
54
         doubleStack.pop( popdouble );
         cout << popdouble << " popped from stack" << er</pre>
55
                                                           1.1 popped from stack
         doubleStack.printStack();
56
                                       All nodes destroyed
                                                                  st is empty
57
      }
      return 0:
58
                                       All nodes destroyed
```

```
processing an integer Stack
The list is: 0
The list is: 1 0
The list is: 2 1 0
The list is: 3 2 1 0
3 popped from stack
The list is: 2 1 0
2 popped from stack
The list is: 1 0
1 popped from stack
The list is: 0
0 popped from stack
The list is empty
processing a double Stack
The list is: 1.1
The list is: 2.2 1.1
The list is: 3.3 2.2 1.1
The list is: 4.4 3.3 2.2 1.1
```

```
C++
```

```
4.4 popped from stack
The list is: 3.3 2.2 1.1

3.3 popped from stack
The list is: 2.2 1.1

2.2 popped from stack
The list is: 1.1

1.1 popped from stack
The list is empty

All nodes destroyed
```


Kuyruklar

- Kuyruk Alışveriş merkezindeki kontrol noktasına benzer
  - İlk gelen, ilk çıkar(first-in, first-out) (FIFO)
  - Node' lar sadece baş kısmından alınır
  - Node' lar sadece son kısma yerleştirilir
- Ekleme ve çıkarma işlemi enqueue ve dequeue olarak bilinir
- Hesaplamada kullanışlıdır
  - Yazıcı iş kuyruğu, ağdaki veri paketleri, ve dosya sunucu talepleri bu sınıfa girer

30

3132

int dequeueInteger, i;

for (i = 0; i < 4; i++)

cout << "processing an integer Oueue" << endl:</pre>

```
// Fig. 15.12: gueue.h
   // Oueue class template definition
   // Derived from class List
   #ifndef OUEUE H
   #define OUEUE H
   #include "list.h"
8
   template< class OUEUETYPE >
10 class Oueue: private List< OUEUETYPE > {
11 public:
12
      void engueue( const OUEUETYPE &d ) { insertAtBack( d ): }
13
      bool dequeue ( OUEUETYPE &d )
         { return removeFromFront( d ): }
14
     bool isOueueEmpty() const { return isEmpty(): }
15
16
      void printOueue() const { print(); }
17 l:
18
                                                   queue yalnızca limitli bağlı listeler
19 #endif
                                                   operasyonuna sahip
20 // Fig. 15.12: fig15 12.cpp
                                                   (insertAtBack ve
21 // Driver to test the template Oueue class
                                                   removeFromFront)
22 #include <iostream>
23 #include "queue.h"
24
25 using std::endl;
26
27 int main()
28 {
29
      Oueue< int > intOueue;
```

62 }

```
34
         intQueue.enqueue( i );
                                                        The list is: 0
35
         intQueue.printQueue();
36
      }
                                                     0 dequeued
37
                                                     The list is: 1 2 3
      while ( !intQueue.isQueueEmpty() ) {
38
39
         intQueue.dequeue( dequeueInteger );
         cout << dequeueInteger << " dequeued" <<</pre>
40
                                                     1 dequeued
         intQueue.printQueue();
41
                                                     The list is: 2 3
42
      }
43
                                                     2 dequeued
      Queue< double > doubleQueue;
44
                                                      The list is: 1.1
      double val = 1.1, dequeuedouble;
45
46
                                        processing a
47
      cout << "processing a double Queue" << endl</pre>
                                                      The list is: 1.1 2.2
48
                                                            1.1 dequeued
49
      for (i = 0; i < 4; i++) {
                                                      The 1
                                                            The list is: 2.2 3.3 4.4
50
         doubleQueue.enqueue( val );
51
         doubleQueue.printQueue();
         val += 1.1;
52
                                                      The 1
                                                            2.2 dequeued
53
      }
                                                             The list is: 3.3 4.4
54
55
      while ( !doubleQueue.isQueueEmpty() ) {
                                                             3.3 dequeued
56
         doubleQueue.dequeue( dequeuedouble );
                                                            The list is: 4.4
         cout << dequeuedouble << " dequeued" << endl;</pre>
57
58
         doubleQueue.printQueue();
                                                             4.4 dequeued
                                                             The list is empty
59
      }
                                All nodes destroyed
60
      return 0;
61
```

All nodes destroyed

```
processing an integer Queue
The list is: 0
The list is: 0 1
The list is: 0 1 2
The list is: 0 1 2 3
0 dequeued
The list is: 1 2 3
1 dequeued
The list is: 2 3
2 dequeued
The list is: 3
3 dequeued
The list is empty
processing a double Queue
The list is: 1.1
The list is: 1.1 2.2
The list is: 1.1 2.2 3.3
The list is: 1.1 2.2 3.3 4.4
1.1 dequeued
The list is: 2.2 3.3 4.4
2.2 dequeued
The list is: 3.3 4.4
```



```
3.3 dequeued
The list is: 4.4

4.4 dequeued
The list is empty

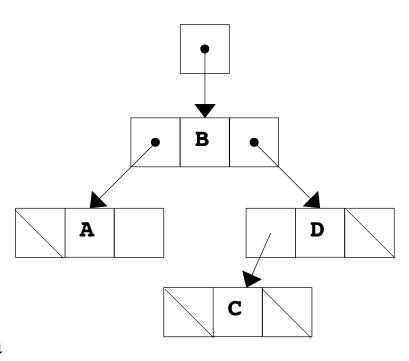
All nodes destroyed

All nodes destroyed
```


Ağaç Yapısı

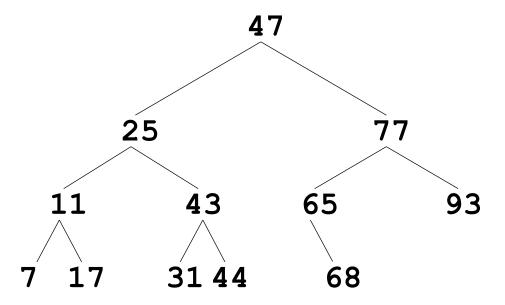
- Ağaç yapıları iki yada daha fazla bağ içerir
  - Daha önce bahsettiğimiz veri yapıları türünü içeren bir yapıdır
- Binary Ağaç
  - Tüm node' lar iki bağ içerir
    - Hiçbiri, biri, veya her ikisi NULL içerebilir
  - Ağaç yapısında ilk node kök node' dur
  - Kök node' daki her bir bağa çocuk denir
  - Çocuğu'u olmayan node'a yaprak node denir

Ağaç Yapısı(II)

- Binary arama ağaçı
  - Soldaki çocuğun değeri kök değerinden daha azdır
  - Sağdaki cocuğun değeri kök değerinden yüksektir
  - çifte yoketme kolaylığı
  - Hızlı arama dengeli bir ağaç için, maksimum $\log n$ mukayese

Ağaç Yapısı(III)

- Tree traversals:
  - inorder traversal of a binary search tree prints the node values in ascending order
    - 1. Traverse the left subtree with an inorder traversal.
    - 2. Process the value in the node (i.e., print the node value).
    - 3. Traverse the right subtree with an inorder traversal.
  - preorder traversal:
    - 1. Process the value in the node.
    - 2. Traverse the left subtree with a preorder traversal.
    - 3. Traverse the right subtree with a preorder traversal.
  - postorder traversal:
    - 1. Traverse the left subtree with a postorder traversal.
    - 2. Traverse the right subtree with a postorder traversal.
    - 3. Process the value in the node.

```
// Fig. 15.16: treenode.h
   // Definition of class TreeNode
   #ifndef TREENODE H
   #define TREENODE H
   template < class NODETYPE > class Tree: // forward declaration
   template< class NODETYPE >
  class TreeNode {
      friend class Tree< NODETYPE >:
11 public:
12
      TreeNode ( const NODETYPE &d )
         : leftPtr(0). data(d). rightPtr(0)
13
                                                     Ağaç her bir nod içim iki pointer
      NODETYPE getData() const { return data: }
14
                                                     icerir
15 private:
16
      TreeNode < NODETYPE > *leftPtr: // pointer to left subtree
17
      NODETYPE data:
18
      TreeNode < NODETYPE > *rightPtr: // pointer to right subtree
19 1:
20
21 #endif
22 // Fig. 15.16: tree.h
23 // Definition of template class Tree
24 #ifndef TREE H
25 #define TREE H
26
27 #include <iostream>
28 #include <cassert>
29 #include "treenode.h"
30
31 using std::endl;
32
33 template< class NODETYPE >
```

```
34 class Tree {
35 public:
36
     Tree();
37
    void insertNode( const NODETYPE & );
38
    void preOrderTraversal() const;
     void inOrderTraversal() const;
39
40
      void postOrderTraversal() const;
41 private:
      TreeNode< NODETYPE > *rootPtr;
42
43
44
      // utility functions
45
      void insertNodeHelper(
46
              TreeNode< NODETYPE > **, const NODETYPE & );
      void preOrderHelper( TreeNode< NODETYPE > * ) const;
47
     void inOrderHelper( TreeNode< NODETYPE > * ) const;
48
49
      void postOrderHelper( TreeNode< NODETYPE > * ) const;
50 };
51
52 template< class NODETYPE >
53 Tree NODETYPE >::Tree() { rootPtr = 0; }
54
55 template< class NODETYPE >
56 void Tree< NODETYPE >::insertNode( const NODETYPE &value )
      { insertNodeHelper( &rootPtr, value ); }
57
58
59 // This function receives a pointer to a pointer so the
60 // pointer can be modified.
61 template< class NODETYPE >
62 void Tree< NODETYPE >::insertNodeHelper(
63
           TreeNode < NODETYPE > **ptr, const NODETYPE &value )
```

```
if ( *ptr == 0 ) {
                                             // tree is empty
65
66
         *ptr = new TreeNode< NODETYPE > ( value );
67
         assert( *ptr != 0 );
68
69
      else
                                          // tree is not empty
70
         if ( value < ( *ptr )->data )
71
            insertNodeHelper( &( ( *ptr )->leftPtr ), value );
72
         else
73
            if ( value > ( *ptr )->data )
74
               insertNodeHelper( &( ( *ptr )->rightPtr ). value );
75
            else
76
               cout << value << " dup" << endl;</pre>
77 }
78
79 template< class NODETYPE >
80 void Tree< NODETYPE >::preOrderTraversal() corst
                                                   Traversal kendi recursive
81
      { preOrderHelper( rootPtr ); }
82
                                                   tanımlanmışlardır
83 template< class NODETYPE >
84 void Tree< NODETYPE >::preOrderHelper
85
                              TreeNode</NODETYPE > *ptr ) const
86 (
87
      if (ptr != 0) {
88
         cout << ptr->data << ' ';
89
         preOrderHelper( ptr->leftPtr );
         preOrderHelper( ptr->rightPtr );
90
91
92 1
93
94 template< class NODETYPE >
95 void Tree< NODETYPE >::inOrderTraversal() const
      { inOrderHelper( rootPtr ); }
96
```



```
98 template< class NODETYPE >
99 void Tree< NODETYPE >::inOrderHelper(
100
                              TreeNode< NODETYPE > *ptr ) const
101 {
102
      if ( ptr != 0 ) {
103
         inOrderHelper( ptr->leftPtr );
         cout << ptr->data << ' ';
104
105
         inOrderHelper( ptr->rightPtr );
106
      }
107}
108
109template< class NODETYPE >
110 void Tree < NODETYPE >::postOrderTraversal() const
111
      { postOrderHelper( rootPtr ); }
112
113template< class NODETYPE >
114void Tree< NODETYPE >::postOrderHelper(
115
                              TreeNode< NODETYPE > *ptr ) const
116 {
117
      if ( ptr != 0 ) {
118
         postOrderHelper( ptr->leftPtr );
119
         postOrderHelper( ptr->rightPtr );
120
         cout << ptr->data << ' ';
121
      }
122}
123
124#endif
```


156

```
125// Fig. 15.16: fig15 16.cpp
126// Driver to test class Tree
127#include <iostream>
128#include <iomanip>
129#include "tree.h"
130
131using std::cout;
132using std::cin:
133using std::setiosflags;
134using std::ios;
135using std::setprecision;
136
137int main()
138 (
139
      Tree< int > intTree;
140
      int intVal. i:
141
142
      cout << "Enter 10 integer values:\n";</pre>
143
      for (i = 0; i < 10; i++) {
       cin >> intVal;
144
145
         intTree.insertNode( intVal );
                                                Preorder traversal
146
      }
                                                50 25 12 6 13 33 75 67 68 88
147
148
      cout << "\nPreorder traversal\n";</pre>
149
      intTree.preOrderTraversal();
                                            Inorder traversal
150
                                            6 12 13 25 33 50 67 68 75 88
151
      cout << "\nInorder traversal\n";</pre>
152
      intTree.inOrderTraversal();
                                             Postorder traversal
153
154
      cout << "\nPostorder traversal\n";</pre>
                                             6 13 12 33 25 68 67 88 75 50
155
      intTree.postOrderTraversal();
```

C++

```
Tree< double > doubleTree;_
157
                                          create a double tree
      double doubleVal;
158
159
      cout << "\n\nEnter 10 double values:\n"</pre>
160
161
           << setiosflags( ios::fixed | ios::showpoint )</pre>
162
           << setprecision(1);
                                          Enter 10 double values:
163
      for (i = 0; i < 10; i++) {
                                          39.2 16.5 82.7 3.3 65.2 90.8 1.1 4.4
                                          89.5 92.5
164
         cin >> doubleVal;
165
         doubleTree.insertNode( doubleVal );
166
      }
167
                                            Preorder traversal
168
      cout << "\nPreorder traversal\n";</pre>
                                            39.2 16.5 3.3 1.1 4.4 82.7 65.2
                                            90.8 89.5 92.5
169
      doubleTree.preOrderTraversal();
170
                                            Inorder traversal
171
      cout << "\nInorder traversal\n";</pre>
                                            1.1 3.3 4.4 16.5 39.2 65.2 82.7
                                            89.5 90.8 92.5
172
      doubleTree.inOrderTraversal();
173
                                             Postorder traversal
174
      cout << "\nPostorder traversal\n";</pre>
                                            1.1 4.4 3.3 16.5 65.2 89.5 92.5
175
      doubleTree.postOrderTraversal();
                                             90.8 82.7 39.2
176
177
      return 0;
178}
```


Enter 10 integer values: 50 25 75 12 33 67 88 6 13 68

Preorder traversal
50 25 12 6 13 33 75 67 68 88
Inorder traversal
6 12 13 25 33 50 67 68 75 88
Postorder traversal
6 13 12 33 25 68 67 88 75 50

Enter 10 double values: 39.2 16.5 82.7 3.3 65.2 90.8 1.1 4.4 89.5 92.5

Preorder traversal
39.2 16.5 3.3 1.1 4.4 82.7 65.2 90.8 89.5 92.5
Inorder traversal
1.1 3.3 4.4 16.5 39.2 65.2 82.7 89.5 90.8 92.5
Postorder traversal
1.1 4.4 3.3 16.5 65.2 89.5 92.5 90.8 82.7 39.2

Struct Tanımlama

```
struct Card {
    char *face;
    char *suit;
};
```

- struct anahtar kelimesi Card yapısının tanımlamasına giriştir
- Card yapının ismidir ve bu türden tanımlama yapılmakta kullanılaçktır
  - Card yapısı iki tip değişken içeriyor, char * face ve suit
- Bir yapının içerdiği elamanlar bir çok türden olabilir
  - Kendi tütünden olamaz
  - Fakat kendi türünden pointer içerebilir
- Yapı tanımlamasında bellek tahsisatı yapılmaz
  - Bu yapıyıda içerisine alaçak yeni bir yapı tanımlaması yapılabilir.

Struct Tanımlama (II)

- Tanımlama
  - Diger değişkenler gibi tanımlanır:

```
Card oneCard, deck[ 52 ], *cPtr;
```

 Yapı tanımlamasından sonra virgül kullanılarak o türden değişken tanımlanabilir

```
struct Card {
    char *face;
    char *suit;
} oneCard, deck[ 52 ], *cPtr;
```

- Geçerli Operasyonlar
  - Aynı yapı türünden değişkenleri bir birine atanabilir
  - Bir yapı türünden değişkenin adresi (&) ile alınır
  - Yapının bir değişkenine ulaşılabilir
  - sizeof ile yapının büyüklügüne belirlenebilir

Struct Türünden Değişkene Başlangıç Değeri Atama

- Initializer listesi
  - Örnek:

```
Card oneCard = { "Three", "Hearts" };
```

- Atama ifadesi
  - Örnek:

```
Card threeHearts = oneCard;
```

veya:

```
Card threeHearts;
threeHearts.face = "Three";
threeHearts.suit = "Hearts";
```


Struct' ları Fonksiyonlarla Birlikte Kullanma

- Bir yapıyı fonksiyona geçme
  - Tüm yapı guruba geçilebilir
  - Veya yapının ilgili üyeleri fonksiyona geçilebilir
  - Her ikiside "call by value" dür
- Yapıyı "call-by-reference" olarak geçme
  - Yapının adresi geçilir
  - Referans geçilebilir
- Dizi "call-by-value" olarak geçilebilir
  - Dizi ile yapıyı bir tanımla
  - Yapıyı parametre olarak geç

Typedef

- typedef
  - Yapılara takma ad ta verilebilir
  - typedef kullanarak daha kısa bir takma isim verilir.
  - Örnek:

```
typedef Card *CardPtr;
```

- Card * yerine yeni data türünü CardPtr olarak tanımla
- typedef yeni tür oluşturmaz sadece takma isim oluşturur

Örnek: High-Performance Cardshuffling and Dealing Simulation

- Pseudocode:
  - Card yapısından bir dizi oluştur
  - Kartları deck' e koy
  - Deck' i karıştır
  - Kartları dağıt

 C^{++}

```
1 // Fig. 16.2: fig16 02.cpp
  // Card shuffling and dealing program using structures
  #include <iostream>
  using std::cout;
  using std::cin;
7 using std::endl:
8 using std::ios;
9
10 #include <iomanip>
11
12 using std::setiosflags;
13 using std::setw:
14
15 #include <cstdlib>
16 #include <ctime>
17
18 struct Card {
19
    char *face;
20
      char *suit;
21 };
22
23 void fillDeck( Card * const, char *[], char *[] );
24 void shuffle( Card * const );
25 void deal( Card * const );
26
27 int main()
28 {
      Card deck[ 52 1;
29
      char *face[] = { "Ace". "Deuce". "Three". "Four".
30
                       "Five", "Six", "Seven", "Eight",
31
32
                       "Nine", "Ten", "Jack", "Oueen",
33
                       "King" }:
```

```
C++
```

```
34
      char *suit[] = { "Hearts", "Diamonds",
                        "Clubs", "Spades" };
35
36
37
      srand( time( 0 ) ); // randomize
      fillDeck( deck, face, suit );
38
      shuffle( deck );
39
      deal ( deck );
40
41
      return 0;
42 }
43
44 void fillDeck( Card * const wDeck, char *wFace[],
45
                  char *wSuit[] )
                                                      52 kartı deck'e koy. face ve
46 {
                                                      suit karar veriliyor
47
      for ( int i = 0; i < 52; i++ ) {</pre>
         wDeck[ i ].face = wFace[ i % 13 ];
48
49
         wDeck[ i ].suit = wSuit[ i / 13 ];
50
51 }
```

C++

```
52
53 void shuffle( Card * const wDeck )
54 {
55
      for ( int i = 0; i < 52; i++ ) {</pre>
         int j = rand() % 52;
56
57
         Card temp = wDeck[ i ];
                                            0 ile 51 arasında bir rasgele ir sayı şeç. İ yi o
                                            elemanla değiştir
58
         wDeck[ i ] = wDeck[ j ];
59
         wDeck[ j ] = temp;
60
61 }
62
                                                      Dizi boyunca ilerve ekrana yazdır
63 void deal ( Card * const wDeck )
64 {
      for ( int i = 0; i < 52; i++
65
         cout << setiosflags( ios::right</pre>
66
               << setw(5) << wDeck[i].face << " of "
67
               << setiosflags( ios::left )</pre>
68
               << setw( 8 ) << wDeck[ i ].suit
69
70
              << ((i+1)%2?'\t':'\n');
71 }
```


Eight of Diamonds Ace of Hearts Eight of Clubs Five of Spades Seven of Hearts Deuce of Diamonds Ace of Clubs Ten of Diamonds Deuce of Spades Six of Diamonds Seven of Spades Deuce of Clubs Jack of Clubs Ten of Spades Jack of Diamonds King of Hearts Three of Hearts Three of Diamonds Three of Clubs Nine of Clubs Ten of Hearts Deuce of Hearts Ten of Clubs Seven of Diamonds Six of Clubs Queen of Spades Six of Hearts Three of Spades Ace of Diamonds Nine of Diamonds Jack of Spades Five of Clubs King of Diamonds Seven of Clubs Nine of Spades Four of Hearts Six of Spades Eight of Spades Oueen of Diamonds Five of Diamonds Ace of Spades Nine of Hearts King of Clubs Five of Hearts King of Spades Four of Diamonds Oueen of Hearts Eight of Hearts Four of Spades Jack of Hearts Four of Clubs Queen of Clubs

Bitwise Operatörleri

Operant	İsim	Açıklama
&	bitwise AND (Ve)	Her iki operantın 1 olması durumunda ifadenin sonuçu 1 olur
	bitwise OR	Operantlardan en biri 1 olduğunda ifadenin sonuçu 1 olur
٨	bitwise exclusive OR	The bits in the result are set to 1 if exactly one of the corresponding bits in the two operands is 1.
<<	left shift	Shifts the bits of the first operand left by the number of bits specified by the second operand; fill from right with 0 bits.
>>	right shift	Shifts the bits of the first operand right by the number of bits specified by the second operand; the method of filling from the left is machine dependent.
~	One's complement	Tüm 0 bitlere 1 veya tüm 1 bitlere sıfır yerleştirir


```
1 // Fig. 16.5: fig16 05.cpp
2 // Printing an unsigned integer in bits
3 #include <iostream>
4
5 using std::cout;
6 using std::cin;
7
8 #include <iomanip>
9
10 using std::setw;
11 using std::endl;
12
13 void displayBits( unsigned );
14
15 int main()
16 {
17
      unsigned x;
18
      cout << "Enter an unsigned integer: ";</pre>
19
20
      cin >> x;
```



```
21
      displayBits(x);
22
      return 0;
23 }
24
25 void displayBits( unsigned value )
26 {
27
      const int SHIFT = 8 * sizeof( unsigned ) - 1;
                                                         MASK bir bitle yaratılıyor
28
      const unsigned MASK = 1 << SHIFT;</pre>
29
                                                         i.e. (1000000
      cout << setw( 7 ) << value << " = ";</pre>
30
                                                         0000000)
31
32
      for (unsigned c = 1; c \le SHIFT + 1; c++) {
33
         cout << ( value & MASK ? '1' : '0' );</pre>
         value <<= 1;</pre>
34
                                                 MASK Ve value aralarında
35
                                                 ANDleniyor.
         if (c % 8 == 0)
36
37
            cout << ' ';
                                                 MASK yalnızca bir bit içeriyor.
38
      }
                                                 AND ile doğru dönmesi value
39
                                                  ninde aynı bite sahip olduğunu
40
      cout << endl;</pre>
                                                  gösterir.
41 }
                                                  value nin değeri testten sonra
                                                  değiştirilir.
```

```
Enter an unsigned integer: 65000
65000 = 00000000 00000000 11111101 11101000
```


Bit Alanları

- bit alanı
  - Bir yapı elamanının bit olarak belirtilmesi
  - Daha verimli bellek kullanımı için
  - int veya unsigned olarak tanımlanmalıdır
  - Örnek:

```
Struct BitCard {
   unsigned face : 4;
   unsigned suit : 2;
   unsigned color : 1;
};
```

- Bit alanların bildirimi
  - unsigned ve int olan ve : ile tanımlamaya baçlanan elamanlar bit genişliği kadar temsil edilir

Karakter İşleme Kütüphanesi

- Bir çok data karakter olarak girilir
  - Harf, rakam, özel semboller
- Character Handling kütüphanesi
  - Karakter datasını test eden fonksiyonlar
  - Fonksiyonlar argüman olarak bir karakter alır
    - Karakterler bir int sayı tarafından temsil edilir
    - Karakterler çoğu zaman int olarak işlenir
    - EOF 'in değeri genellikle -1 dir

Karakter İşleme Kütüphanesi

In <cctype>

Prototype	Description
<pre>int isdigit(int c)</pre>	Returns true if c is a digit and false otherwise.
int isalpha(int c)	Returns true if c is a letter and false otherwise.
int isalnum(int c)	Returns true if c is a digit or a letter and false otherwise.
<pre>int isxdigit(int c)</pre>	Returns true if c is a hexadecimal digit character and false otherwise.
int islower(int c)	Returns true if c is a lowercase letter and false otherwise.
<pre>int isupper(int c)</pre>	Returns true if c is an uppercase letter; false otherwise.
int tolower(int c)	If c is an uppercase letter, tolower returns c as a lowercase letter. Otherwise, tolower returns the argument unchanged.
int toupper(int c)	If c is a lowercase letter, toupper returns c as an uppercase letter. Otherwise, toupper returns the argument unchanged.
<pre>int isspace(int c)</pre>	Returns true if c is a white-space character—newline ('\n'), space (' '), form feed ('\f'), carriage return ('\r'), horizontal tab ('\t'), or vertical tab ('\v')—and false otherwise
<pre>int iscntrl(int c)</pre>	Returns true if c is a control character and false otherwise.
<pre>int ispunct(int c)</pre>	Returns true if c is a printing character other than a space, a digit, or a letter and false otherwise.
<pre>int isprint(int c)</pre>	Returns true value if c is a printing character including space (' ') and false otherwise.
<pre>int isgraph(int c)</pre>	Returns true if c is a printing character other than space (' ') and false otherwise.

String Dönüştürme Fonksiyonları

- Dönüştürme Fonksiyonları
  - In <cstdlib> (general utilities library)
  - Karakter gurubunu sayıya çevirirler

Prototype	Description
<pre>double atof(const char *nPtr)</pre>	Converts the string nPtr to double .
<pre>int atoi(const char *nPtr)</pre>	Converts the string nPtr to int.
long atol (const char *nPtr)	Converts the string nPtr to long int.
<pre>double strtod(const char *nPtr, char **endPtr)</pre>	Converts the string nPtr to double .
<pre>long strtol(const char *nPtr, char **endPtr, int base)</pre>	Converts the string nPtr to long .
<pre>unsigned long strtoul(const char *nPtr, char **endPtr, int base)</pre>	Converts the string nPtr to unsigned long.

Karakter İşleme Kütüphanesinin Arama Fonksiyonları

- Yükle <cstdlib>
- String' leri ara:
  - Karakter olarak
  - Diğer string türleri olarak
- size_t
  - Bazı arama fonksiyonları tarafından geri döndürülür
  - Geri dönüş değerinin sizeof' u kadar standart olarak tanımlanmıştır
  - **57**

Karakter İşleme Kütüphanesinin Arama Fonksiyonları (II)

Prototype	Description
char *strchr(const char *s, int c)	Locates the first occurrence of character c in string s . If c is found, a pointer to c in s is returned. Otherwise, a NULL pointer is returned.
char *strrchr(const char *s, int c)	Locates the last occurrence of c in string s . If c is found, a pointer to c in string s is returned. Otherwise, a NULL pointer is returned.
<pre>size_t strspn(const char *s1, const char *s2)</pre>	Determines and returns the length of the initial segment of string s1 consisting only of characters contained in string s2 .
<pre>char *strpbrk(const char *s1, const char *s2)</pre>	Locates the first occurrence in string s1 of any character in string s2 . If a character from string s2 is found, a pointer to the character in string s1 is returned. Otherwise, a NULL pointer is returned.
<pre>size_t strcspn(const char *s1, const char *s2)</pre>	Determines and returns the length of the initial segment of string s1 consisting of characters not contained in string s2 .
<pre>char *strstr(const char *s1, const char *s2)</pre>	Locates the first occurrence in string s1 of string s2. If the string is found, a pointer to the string in s1 is returned. Otherwise, a NULL pointer is returned.


```
1 // Fig. 16.31: fig16 31.cpp
2 // Using strrchr
3 #include <iostream>
4
5 using std::cout;
6 using std::endl;
7
8 #include <cstring>
9
10 int main()
11 {
      const char *string1 = "A zoo has many animals "
12
13
                             "including zebras";
14
     int c = 'z';
15
      cout << "The remainder of string1 beginning with the\n"</pre>
16
17
           << "last occurrence of character '"
18
           << static cast< char >( c )
19
           << "' is: \"" << strrchr( string1, c ) << '\"' << endl;</pre>
20
      return 0;
21 }
```

```
The remainder of string1 beginning with the last occurrence of character 'z' is: "zebras"
```



```
// Fig. 16.32: fig16 32.cpp
  // Using strspn
3 #include <iostream>
  using std::cout;
   using std::endl;
8 #include <cstring>
9
10 int main()
11 {
12
      const char *string1 = "The value is 3.14159";
      const char *string2 = "aehils Tuv";
13
14
15
      cout << "string1 = " << string1</pre>
16
           << "\nstring2 = " << string2</pre>
17
           << "\n\nThe length of the initial segment of string1\n"</pre>
           << "containing only characters from string2 = "</pre>
18
           << strspn( string1, string2 ) << endl;
19
      return 0;
20
21 }
```

```
string1 = The value is 3.14159
string2 = aehils Tuv

The length of the initial segment of string1
containing only characters from string2 = 13
```


Karakter İşleme Kütüphanesinin Bellek Fonskisyonları

- Bellek Fonksiyonları
  - <cstdlib> de yer alır
- İşleme , karşılaştırma ve bellekte blok arama
- Bellekteki bütün veri blokları işlenebilir
  - Bloklara birer karakter dizileri gibi davranılır

Karakter İşleme Kütüphanesinin Bellek Fonskisyonları

"Object" bir blok dataya karşılık gelir

Prototype	Description	
<pre>void *memcpy(void *s1, const void *s2, size_t n)</pre>	Copies n characters from the object pointed to by s2 into the object pointed to by s1 . A pointer to the resulting object is returned.	
<pre>void *memmove(void *s1, const void *s2, size_t n)</pre>	Copies n characters from the object pointed to by s2 into the object pointed to by s1 . The copy is performed as if the characters are first copied from the object pointed to by s2 into a temporary array, and then copied from the temporary array into the object pointed to by s1 . A pointer to the resulting object is returned.	
<pre>int memcmp(const void *s1, const void *s2, size_t n)</pre>	Compares the first n characters of the objects pointed to by s1 and s2 . The function returns 0 , less than 0 , or greater than 0 if s1 is equal to, less than or greater than s2 , respectively.	
<pre>void *memchr(const void *s, int c, size_t n)</pre>	Locates the first occurrence of c (converted to unsigned char) in the first n characters of the object pointed to by s. If c is found, a pointer to c in the object is returned. Otherwise, 0 is returned.	
<pre>void *memset(void *s, int c, size_t n)</pre>	Copies c (converted to unsigned char) into the first n characters of the object pointed to by s. A pointer to the result is returned.	

Karakter İşleme Kütüphanesinin Diğer bir Fonksiyonu

- strerror
  - In <cstdlib>
  - Hata numarasını al ve mesaj string'i yarat

```
#include <iostream>
#include <cstring>

int main()
{
   cout << strerror( 2 ) << endl;
   return 0;
}</pre>
```

No such file or directory